

memòries i testimonis

MARIA JOSEP CASTILLO

Els dos llibres que comentem en aquest número de fonts són obra d'argentonins, encara que les seves circumstàncies són oposades: en Jaume Lladó va néixer a Argentona però viu a Perpinyà; l'Anna Cabot, autora del segon llibre juntament amb la Badia Bouia, viu a Argentona però va néixer a Barcelona. Les seves temàtiques són també diferents ja que un mira al passat i l'altre ens porta a la més punyent actualitat.

Dues viles i una ciutat. Tot fent memòria

En l'anterior número de fonts es feia esment de l'homenatge que el CEAH (Centre d'Estudis d'Arqueologia i Història) de Mataró va retre a l'argentoní Jaume Lladó el passat dia 1 d'abril, nomenant-lo soci d'honor de l'entitat. En el mateix acte es va presentar el llibre autobiogràfic *Dues viles i una ciutat. Tot fent memòria*, que ara comentem. El seu autor va néixer el 1923 a la nostra vila, i el podem descriure com un activista cultural. El títol fa referència a les localitats d'Argentona i Cabrera i a la ciutat de Mataró, on va desenvolupar la seva activitat arqueològica i de defensa del patrimoni, especialment als anys 40 i 50 del segle passat.

El pròleg l'ha escrit en Josep Maria Padrós Cuyàs, que fou director del Museu de Badalona i amic d'en Jaume en els temps de les seves recerques arqueològiques

a la nostra comarca.

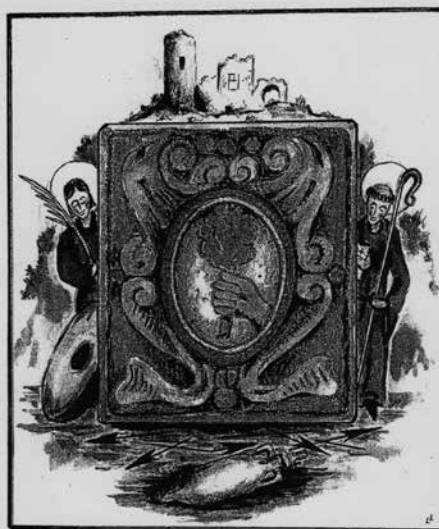
El llibre és un recull d'escrits heterogenis que apleguen les vivències de l'autor, primer a Argentona, el seu bressol. En les pàgines dedicades a la vila recorda el seu naixement en un immoble de la Plaça de l'Església, i parla dels seus carrers, dels seus paisatges, dels seus masos, del tramvia i d'alguns dels seus habitants, com en Josep Puig i Cadafalch, al qual anomena sempre com "el mestre". De Mataró destaca els records d'infantesa, els seus escenaris i la seva gent d'ara fa gairebé un segle. I de Cabrera esmenta els camins que la comuniquen amb Mataró i, com no, la seva riquesa arqueològica.

L'any 1958 en Jaume es va haver d'exiliar a Perpinyà. Fou conseqüència d'uns fets que qualifica sovint amb l'expressió "maltempsada". Als esdeveniments iniciats el 1936 dedica en Jaume diversos capítols, centrats en els seus records i en fets més concrets com la salvaguarda en temps de guerra d'algunes obres d'art.

Al llarg de les pàgines del llibre desfilen personatges amb els quals en Jaume va col·laborar i amics de joventut com Marià Ribas, Esteve Albert, Ferrer i Clariana o els germans Arenas. També esmenta diverses vegades un amic de més endavant, en Gonçal Calvo, metge de família d'Argentona durant un colla d'anys. En Jaume fa memòria i la vessa de forma escrita als qui vulguin seguir els seus records en aquest llibre.

DUES VILES I UNA CIUTAT Tot fent memòria

Jaume Lladó i Font

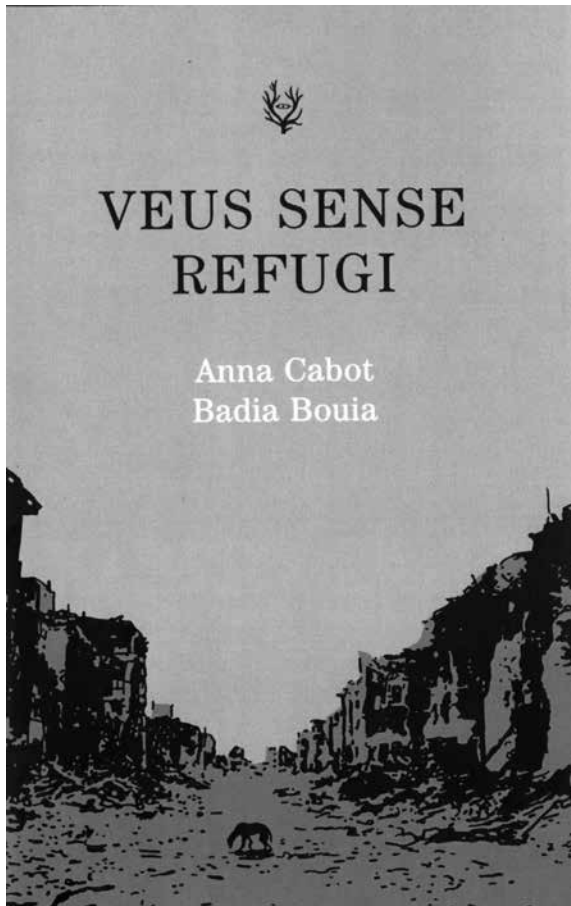

■ **LLADÓ FONT, Jaume**

■ ***Dues viles i una ciutat. Tot fent memòria***

■ **Centre d'Estudis d'Arqueologia i Història de Mataró.- Mataró, 2017**

■ **134 pàgines**

Veus sense refugi

El passat dia 14 de juny es va presentar a la biblioteca d'Argentonina el segon llibre escrit per l'Anna Cabot i la Badia Bouia de forma conjunta. El primer fou *Pedra sobre pedra. Diari d'una mediatra intercultural*, del 2015. En ell, l'Anna, pediatra de l'Hospital de Mataró, i la Badia, mediatra al mateix centre sanitari, recullen algunes de les vivències de la segona com a mediatra intercultural, contundents històries de migració.

L'Anna és, a més de metgessa, escriptora de poemes i relats. La Badia estudià dret a Fes i viu a Mataró des dels anys 90 del segle passat, desenvolupant una tasca pionera a Catalunya, la de media-

dora intercultural. Les seves actuacions conjuntes les han portat darrerament a viatjar a Grècia a parlar amb refugiats que han fugit de Síria, escoltar-los i posar per escrit les seves tràgiques vivències. Són aquestes veus les que recullen en el llibre, juntament amb l'experiència del viatge de les dues maresmenques al camp de refugiats de Vasilikà, al nord de Grècia, l'estiu del 2016. L'Anna fa de narradora d'unes vivències compartides amb la Badia, d'un viatge que tenia com a objectiu escoltar els relats d'algunes persones, especialment dones, que havien arribat a Europa a la recerca d'una vida millor, fugint de les tragèdies que la guerra comporta.

Abans del viatge amb la Badia, l'Anna ja havia visitat l'assentament d'EKO, també al nord de Grècia, de característiques similars al més conegut d'Idomeni, però més petit. No era un viatge turístic al bressol de la civilització occidental. L'Anna no anava a veure el Partenó, ni les cariàtides, ni el cap Súnion. La realitat que buscava era la que sovint veiem als noticiaris, la que desperta sentiments d'impotència davant la insensibilitat de les autoritats. Però hi ha qui no es conforma amb lamentar-se i decideix actuar.

Després d'aquest primer contacte i, ara sí, amb la Badia, l'Anna emprèn el segon viatge a Grècia amb l'objectiu prioritari d'escoltar les víctimes d'aquesta injustícia del segle XXI i donar a conèixer amb nom i rostre, a través d'un llibre, els relats de la fugida, l'arribada, l'estada, les ànsies d'abandonar els camps i iniciar una vida estable en un lloc millor.

La barrera de l'idioma la salvà especialment la Badia, encara que l'Anna també parla una mica d'àrab. Les persones amb les quals parlaren, que les acolliren amb una hospitalitat que contrasta amb l'austeritat de la vida al camp de refugiats, agraïren que no prioritzessin portar objectes materials, sinó les seves oïdes per escoltar. L'Anna i la Badia els regalaven el seu temps. Molts es lamenten d'haver de viure de la caritat d'altres.

Les històries recollides són esfereïdores, doloroses, però plenes d'humanitat i esperança. Deixar enrere la casa, part de la família, la feina i marxar amb el que pots transportar sobre teu, és dur. Però, sovint, l'alternativa és la mort. Per tant, la fugida és una via que milers de persones es plantegen dia rere dia.

L'Anna i la Badia recullen les veus dels refugiats, lamentant-se de la poca implicació dels governs occidentals a l'hora de solucionar un problema ja de gran magnitud. La quota de refugiats que cada país hauria de rebre no es compleix. Arreu d'Europa un munt de voluntaris estan a punt d'intervenir en la rebuda. Però si els refugiats es queden aturats per tanques de filferro al sud del continent, poc poden fer de moment.

Facilitant-nos els testimonis d'aquestes persones, l'Anna i la Badia han aportat el seu gra de sorra a la difusió d'una problemàtica que, per desgràcia, no es limita a Europa. Murs i fronteres, existents i planificats, no ajuden a viure en harmonia en un planeta que suposadament qualifiquen de globalitzat, però només per algunes coses.